UJI i discapacitat. 25 anys - Mediterráneo - 01/11/2015

La ventana de la UJI UNA COLABORACIÓN DE LA JAUME I

UJI i discapacitat: 25 anys

OLGA Carbó Badal

Els passat 22 i 23 d'octubre vam participar en el IV Encontre SAPDU organitzats per la Universitat de Girona, una reunió anual dels responsables dels serveis d'atenció a les persones amb discapacitat a les universitats. Des d'ací vull agrair a **Montse Castro,** delegada del rector de la Universitat de Girona, per l'acollida i esforç realitzat, i al president de CRUE-Assumptes Estudiantils, per acompanyar-nos i posar en valor el treball realitzat des de SAPDU.

L'Encontre és un espai anual de formació i reflexió sobre temes que ens preocupen i repercuteixen en la nostra feina. L'organització de l'Encontre SAPDU està coordinat des de l'Àrea de Discapacitat i Diversitat de CRUE-Assumptes Estudiantils, presidida en aquest moment per **Pilar García Agustín**, vicerectora de l'UJI, i de la qual ja formen part més de 60 universitats espanyoles.

En aquesta ocasió ens van presentar UNIDISCAT, una estructura pròpia de la Generalitat de Catalunya que vinculada a l'Oficina d'Accés, gestiona els temes de transició de l'estudiantat amb discapacitat des de l'educació secundària fins a la universitat, passant per la gestió de tribunals específics per a aquest estudiantat, elaboració de protocols d'actuació per a determinades problemàtiques i l'establiment de reglaments i normatives de procediments. Es va presentar, per exemple, el protocol d'acció per a estudiantat amb dislèxia, que conjuntament amb les Illes Balears, són de les poques autonomies que tenen una pauta d'acció establerta.

Vam estudiar casos pràctics reals que trobem a les nostres aules universitàries. Aquest sistema de treball va evidenciar com cada universitat resol i treballa les situacions que se li presenten. Aquesta situació mostra la importància del treball del grup SAPDU per tal de coordinar protocols d'actuació.

Un altre tema molt interessant va ser el monogràfic sobre Disseny Universal de l'Aprenentatge. Un contingut ja treballat en reunions anteriors que seria fonamental implementar en la formació del professorat de tots els nivells educatius. Sistema que trobem en universitats canadenques i que suposa un pas més enllà de les adaptacions curriculars pròpies per a cada estudiant amb necessitats educatives especifiques. El disseny universal suposa la visió de la discapacitat des de la perspectiva social, plural: la dificultat està en l'entorn, en el context, les persones són capaces. Estem en el paradigma inclusiu. Així, els documents de treball haurien de ser accessibles per a totes les persones i també per als estudiants amb problemàtiques visuals o auditives. Criteris fàcils com la claredat, mida de la lletra, disponibilitat prèvia de la documentació, subtitulació de documents en àudio o certes indicacions verbals, permeten que tot l'estudiantat tinga accés al contingut d'estudi.

Durant l'Encontre també es van presentar els resultats dels diferents grups de treball de SAPDU: adaptacions curriculars, ocupació, pràctiques i mobilitat i xarxes socials.

El grup SAPDU, grup de treball dels serveis d'atenció a les persones amb discapacitat a les universitats, és la consolidació del treball conjunt realitzat del de principis dels anys 90 per algunes universitats, entre les quals ja es trobava l'UJI, a l'empara del Reial Patronat d'Ajuda a la Discapacitat. En 2011, i per l'impuls de la Universitat Jaume I, es va crear en la CRUE l'Àrea Discapacitat i Diversitat.

Ens queda molt de camí per fer, però amb la mirada del temps passat podem dir que hem avançat. Durant aquests 25 anys d'UJI s'han elaborat normatives importants d'àmbit estatal. Hem passat de la LISMI, la LOMLOU a l'actual Llei de la Discapacitat i la creació del Fòrum per la Inclusió Educativa, en l'àmbit internacional s'han aprovat els Drets de les Persones amb Discapacitat (2006),

> Estem en el paradigma inclusiu. Així, els documents de treball haurien de ser accesibles per a totes les personas amb problemàtiques visuals o auditives

> A l'UJI iniciarem una línia de treball al costat del professorat amb discapacitat. I continuarem al costat del nostres estudiants i de la comunitat universitària

i pel que fa a les universitats, en 2010, per primera vegada en la legislació universitària apareix l'obligatorietat que les universitats contemplen estructures que donen resposta a l'estudiantat amb discapacitat.

A l'UJI vam ser la primera universitat espanyola a contemplar en els Estatuts el suport a l'estudiant amb discapacitat. Des dels inicis hem tingut una visió àmplia i treballem per a tot l'estudiantat amb necessitats educatives especials. En 2005 es va consolidar el treball realitzat des de 1992 amb l'aprovació per Consell de Direcció del Programa d'Atenció a la Diversitat ubicat en la Unitat de Suport Educatiu, actualment estem treballant en un nou Pla d'Atenció a la Diversitat.

En aquests anys hem treballat amb prop de 800 estudiants amb necessitats educatives especials, els quals han demostrat la seua vàlua superant exàmens, realitzant les seues pràctiques i alguns participant en programes de mobilitat universitària. Hem col·laborat amb el seu professorat. Un dels nostres eixos de treball és accessibilitat tant en l'aspecte arquitectònic (l'UJI té diversos premis), però també en l'àmbit social, amb el Projecte INCLOU que pretén la sensibilització dels membres de la comunitat universitària mitjançant activitats formatives, culturals i lúdiques.

Però, no podem quedar-nos en el camí, i tenim nous reptes:

Com a membre de SAPDU hem assumit la Secretària Tècnica de l'Àrea Discapacitat i Diversitat de la CRUE, coordinada per **Pilar García Agustín.** Assumim la coordinació d'un grup de treball propi on treballarem per la mobilitat dels estudiants. Situació en la qual l'UJI vam ser capdavanters amb l'acompanyament i suport d'un estudiant depenent a en una estada internacional. El pròxim curs acadèmic organitzarem els VII Encontres SAPDU a la nostra universitat.

A l'UJI iniciarem una línia de treball al costat del professorat amb discapacitat, seguint les recomanacions del CERMI. I continuem, com no pot ser d'una altra forma, al costat dels nostres estudiants, donant-los suport, però també de la comunitat universitària, el professorat i el PAS.

Fruit de la col·laboració entre els diferents serveis de l'UJI, així com la col·laboració dels estudiants fem camí a una universitat més inclusiva, més respectuosa, més tolerant, de més qualitat.

*Coordinadora del Programa d'Atenció a la Diversitat-USE. Universitat Jaume I. Secretària de l'Àrea Discapacitat i Diversitat de CRUE- Assumptes Estudiantils